

3) KÜLTÜR VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

Sorumlu Kişiler	Prof. Dr. Aysel Uzuntaş Prof. Dr. Vera Nünning

Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi, kültür, iletişim, psikoloji ve toplumun genelini ilgilendiren (uluslararası çaptaki) meselelere karşı duyulan uluslararası sorumluluk ile öğretim, araştırma ve bilgi transferi arasında bağ kurmakta ve bunların sürekli gelişimini kendisine görev addetmektedir. Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi bu suretle Türkiye ile Almanya ve dolayısıyla Orta ve Yakındoğu ile –Akdeniz havzası da dâhil olmak üzere- Avrupa arasında bir köprü teşkil etmektedir. Bu anlamda sadece ülkeler ve bölgeler arasında bulunan kültürlerarası farklılıkların vurgulanması ile yetinilmeyip, aynı zamanda ortak yönler, iç içe geçmişlikler ve karşılıklı fikir alışverişlerinin göz önünde bulundurulması da hedeflenmektedir.

Fakültenin profili kültür ve sosyal bilimler araştırmalarının konsept, konu ve sorunsalları tarafından belirlenmektedir. Bu çerçevede, gelecekte İletişim Bilimleri ve Medya Araştırmaları, Kültür Bilimleri, Psikoloji ve (uluslararası bakış açısı ile) Toplum Araştırmaları müfredata dâhil edilecektir. Kültür, iletişim, psikoloji ve toplum Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nin öğretim ve araştırma faaliyetlerinin merkezi konularını teşkil etmektedir. Fakültenin bilimsel profili ise disiplinlerarasılık temelinde yükselmektedir.

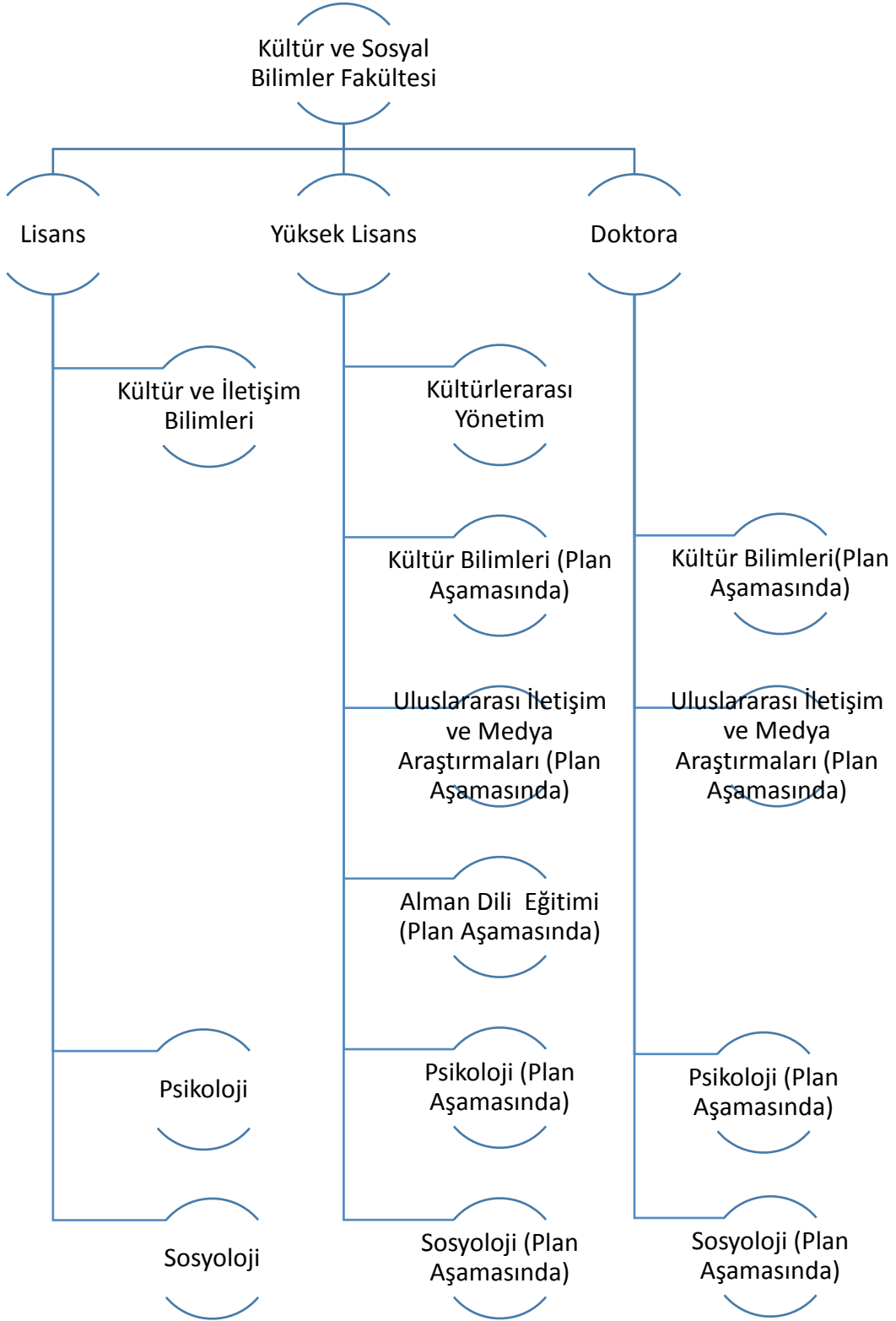
Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi yalnızca kültürlerin insanların düşünme ve davranış tarzlarını nasıl şekillendirdiği ile değil, aynı zamanda bu kültürel davranış tarzlarının ifade biçimleri ile de ilgilenmektedir. Yani iletişim formları, bilgi düzenleri, toplum ve ayrıca insan ruhunun kültürel şekillenmesi ile. İçerik, teori ve konseptlerin kültür tarafından şekillendirilmesi beşeri bilimler alanında diğer fakültelerden daha bariz bir biçimde göze çarpmaktadır. Bu nedenle TAÜ'de önemli bir role sahip olmasının nedeni yalnızca fakültenin Türk ve Alman bilim dünyalarının meziyetlerini bir araya getiren yenilikçi bölümlerinin gelişimi değildir. Üniversitenin –tek taraflı olan karşıt örneklerinden farklı olarak- bir artı değer üretmek maksadıyla, (en az) iki farklı kültürden gelen öğrencilerin ve öğretim elemanlarının birlikte araştırma ve öğrenme faaliyeti yürütmeleri doğrultusundaki hedefleri noktasında da Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi kültürlerarası öğrenme sürecinin temelleri üzerinde düşünmektedir. Fakülte bu suretle kendi kültürel şekillenmelerinin farkında olan ve bu nedenle –modern toplumlarda giderek daha fazla önem kazanan- kültürlerarası iletişim süreçlerine başarılı biçimde değer katabilecek öğrencilerin eğitilmesine katkı sunmaktadır.

Bütün bölümlerin planlanması fakültenin bu hedefleri temelinde yürütülmektedir. Bu bölümlerin; TAÜ'de bir lisans programını başarıyla bitiren öğrencilere Türkiye'de veya Almanya'da toplumsal sorumluluk içeren meslekleri edinme, bu mesleklerin teorik ve yöntemsel bilgilerini hızlı biçimde dönüştüren ve karmaşıklaşan iş dünyasında uygulama ve aynı zamanda öğrenimlerinin devamı niteliğindeki yüksek lisans programlarını Türkiye'de veya Almanya'da tamamlama becerisi kazandırması da beklenmektedir.

Fakülte, bir araştırma üniversitesi olan TAÜ'nün ruhuna uygun olarak öğretimin yanı sıra –sempozyumlardan uluslararası araştırma projelerine, doktora programlarından lisans ve

yüksek lisans öğrenimlerinin araştırma niteliğindeki öğelerine varana kadar- her kademedeki araştırma faaliyetlerine de büyük önem vermektedir.

Organizasyon Şeması

Akademik Personel

<i>Sayı/Yıl</i>	2019	2022*	2030**
Profesör	2	5	11
Doçent	-	5	9
Dr. Öğr. Üyesi	4	9	18
Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlisi	3	5	9
Arş. Gör.	9	16	23

* Tahmini

** Tam kapasitede daimi amaçlanan durum (azami planlanan sayı)

a) KÜLTÜR VE İLETİŞİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

Sorumlu Kişiler	Prof. Dr. Fisun Alver Prof. Dr. Ralf Behrwald

Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü, üniversite eğitiminde ve kültür-iletişim araştırma sahalarında ulusal ve uluslararası çapta tanınırlığa ulaşmayı hedeflemektedir. Bölümün amacı araştırma ve eğitim faaliyetlerinde mümkün olan en yüksek standarda ulaşmaktır. Gelecekte lisans öğretiminin devamı olarak düşünülen yüksek lisans ve doktora programlarının da faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır. Öğrencilerden alanlarında bilgi sahibi olmalarının yanı sıra kültür ve iletişim alanlarındaki süreçleri eleştirel biçimde çözümleyebilmeleri de beklenmektedir.

Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'nün eğitim ve araştırma faaliyetlerinin odağında kültür, toplum, iletişim ve iletişim teknolojileri ile alakalı sorunlar yer almaktadır. Kültür ve iletişim gibi iki büyük alanın bir araya getirilmesi ile öğrencilere oldukça geniş bir temel kazandırılarak sürekli dinamik olan ve daha hızlı dönüşen iş dünyasında iyi şanslara sahip olmaları hedeflenmektedir. Bölümün hedefi, yenilikçi ve araştırma merkezli lisans ve yüksek lisans programları oluşturarak kültür ve iletişim bilimleri doktorasına giden yolu hazırlamaktır. Disiplinlerarası olarak tasarlanan bölümlerde pratik bilgiler teorik kültür bilimi sorunsalları ile bir araya getirilmektedir.

Bölümün uygulama merkezli eğitimi için radyo ve televizyon stüdyolarının kurulması ile öğrencilerin teorik bilgilerini pratiğe aktarma becerisini elde etmeleri planlanmaktadır. Bölümün bir diğer amacı ise medya alanındaki birçok kuruluşla (gazeteler, televizyon kanalları, Deutsche Welle gibi) iş birliği yaparak öğrencilerine staj için zengin bir içerik sağlamaktır.

Bölümün merkezinde diğer programlara temel teşkil eden lisans programı "Kültür ve İletişim Bilimleri" bulunmaktadır. İletişim, ekonomi ve kültür gibi farklı konulara sahip olan yüksek lisans programları bu lisans programının üzerine inşa edilmiştir. Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü ilk öğrencilerini 2016/17 Güz Dönemi'nde Almanca hazırlık sınıfına kabul etmiştir. Öğretim planına göre öğrencilerin 2021 senesinde lisans bölümünü bitirmeleri beklenmektedir. Buna uygun olarak yüksek lisans programı ""Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları" 2021'de öğretim faaliyetlerine başlayacaktır. İlk yüksek lisans mezunları için ise bu ana bilim dalının doktora programının 2023 senesinde açılması öngörülmektedir. Sürecin bu şekilde ilerlemesi durumunda 2030 senesinde tüm yüksek lisans ve doktora programlarının tam kapasite ile faaliyet yürütmesi beklenmektedir.

Bunun yanında planlanan "Alman Dili Eğitimi" yüksek lisans programı, Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı yüksek lisans programları arasında özel bir konuma sahip olacaktır. "Alman Dili Eğitimi" öğrencilere Türk-Alman Üniversitesi ve Bielefeld Üniversitesi'nden çift diploma alma imkânı sunacaktır.

Bölemler

Kültür ve İletişim Bilimleri	Lisans	Dört senelik bir lisans programı olan Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'nden mezun olan öğrenciler, temel ve bilimsel eğitim alarak, Türkiye, Almanya ve uluslararası bağlantılı şirket ve kurumlarda meslek sahibi olmalarını sağlayacak beceriyi edinebilirler. Bölüm, öğrencilere hem kültür bilimleri hem de iletişim bilimleri alanında temel uzmanlık bilgisi edinme olanağı sağlamaktadır. Aynı zamanda bu iki alan, ortak konular ve dönem ağırlık noktası konuları üzerinden birbirleri ile irtibatlandırılmaktadır. TAÜ'nün öğretim konseptine de uygun düşecek biçimde öğrenilen bilgi, projeler ve uygulamalı dersler aracılığı ile derinleştirilmekte ve aynı zamanda uygulamada kullanılacak hale getirilmektedir. Projeler ise aynı zamanda stajla irtibatlandırılabilirler. İletişim Bilimleri Ana Bilim Dalı'nın amacı; alanla ilgili genel bir bakış açısı kazandırmak ve uygulamalı örnekler üzerinden iletişim biliminin hangi kültürel ve toplumsal sorunsallarla iştigal ettiğini ve hangi modeller ve teorilerle meselelerin çözümüne katkıda bulunduğunu göstermektir. İletişim biliminin araştırma alanı medya ile ilgili, kamusal ve kişilerarası iletişimin sosyal şartları ve sonuçları anlamlarıdır. Burada toplumsal şartlar, siyasi ekonomik ve hukuki süreçler teori üretmenin ve ampirik araştırmanın önemli öğeleri olarak ön plandadır. Medya Alımlaması Araştırmaları ve Etki Araştırmaları alanında ise (sosyo)psikolojik öğeler de kaçınılmaz olarak önem kazanmaktadır. Bölümün bilimsel ana konsepti, öğrencilere seçili sorunsallar ve teorik yollar üzerinden kültürel bağlamlar hakkında yeterli düşünme ve iletişim becerisi kazandırmaktır. Burada birbirini karşılıklı etkileyen değişim, dönüşüm ve etkileşim süreçleri ve çağdaş medya dünyasının, özellikle yeni medyanın çok dinamik karakteri odak noktasında bulunmaktadır. Bu iki taraflı dinamizmin hakkını bilimsel olarak verebilmek için kültür ve medya tarihi ile kültürel bilginin uzun vadeli aktarımı meselelerinde temelli bir eğitim gerekmektedir. Bölümün içerisindeki iki ana bilim dalının bir araya gelmesi bu birliktelik üzerinden temellendirilmektedir.
Kültür Bilimleri	Yüksek Lisans	Bu bölüm Kültür ve İletişim Bilimleri Lisans Programı'nın devamı niteliğindedir ve kültür bilimleri alanında edinilen bilgi ve becerilerin daha da derinleştirilmesini amaçlamaktadır. Program öğrencilere kültür bilimleri teorileri ve yöntemleri (kültür semiyolojisi, kültür antropolojisi, kültür sosyolojisi, kültür psikolojisi ve medya kültür bilimi gibi) ile alakalı bilgi edindirecek bu bilgileri bilimsel sorunsallara uygulama kabiliyeti kazandırır. Kimlik, bellek, mekân ve medya gibi alanların yanı sıra en önemli araştırma alanlarından bazıları kültürlerarasılık ve kültürlerarası davranıştır. Bu şekilde programın iletişim ve kültür bilimleri alanındaki diğer yüksek lisans programlarına eklenmesi mümkün olmaktadır. Planlanan bu yüksek lisans bölümünün amacı, insan düşüncesinin ve davranışının kültürel belirleyicileri ile alakalı bilgi kazandırmak,
2016/2017'den beri		
Bayreuth Üniversitesi		
planlanan 2028/2029		
Bayreuth Üniversitesi		

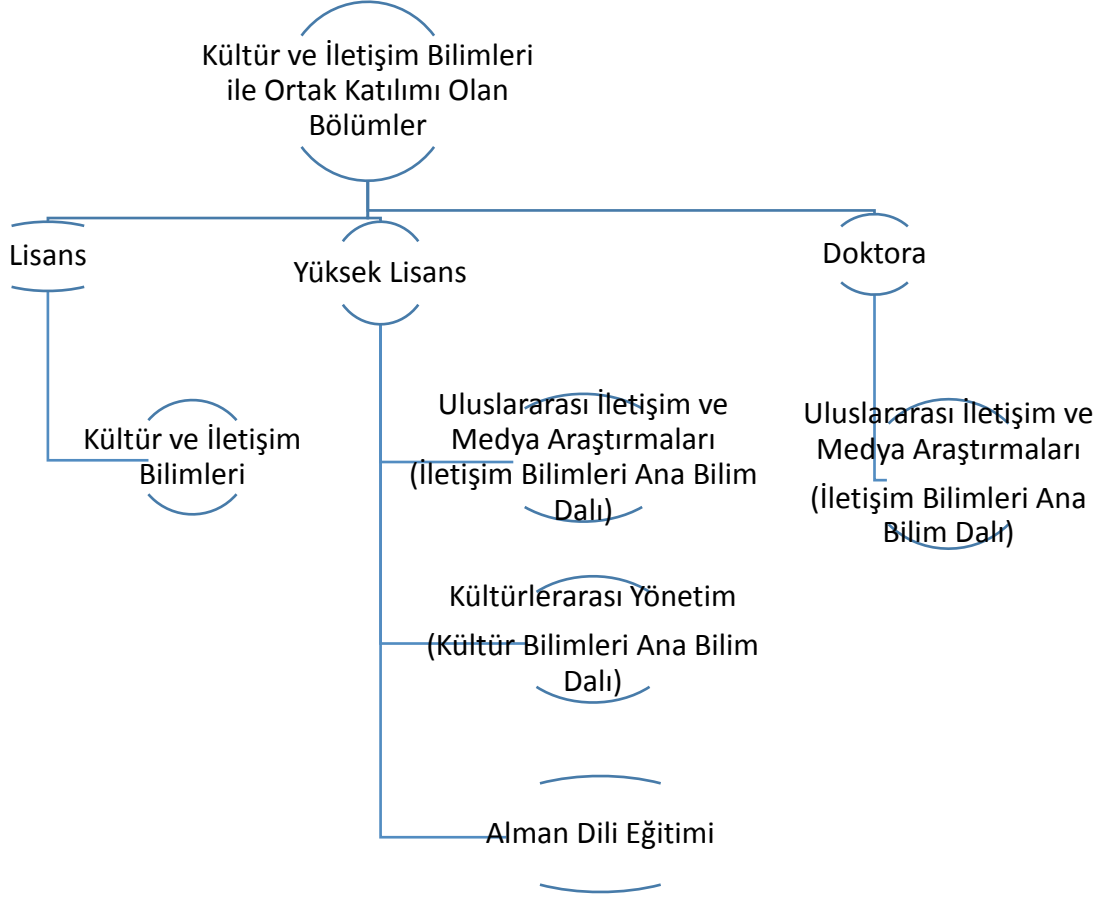
		kültürlerarası diyalog yeteneği kazandıracak ileriye taşıyan yetenekler edindirmek, yeterli kültürlerarası davranışa ulaştırmak ve ağların sürekli olarak geliştiği dünyada kültürün önemini anlayan ve kültürel farklılıklarla sorumluluk çerçevesinde iş görebilecek öğrenciler yetiştirmektir. Bu programın hem öğrencilere pratiğe yönelik bilgi edindirmek hem de bir doktora programına yönelik nitelikleri kazandırmak ve kültür bilimlerinde geleceğin bilim adamlarını yetiştirmek gibi bir hedefi vardır. Bölümün yenilikçi potansiyeli onun tutarlı kültürbilimsel yöneliminde, katılımcı disiplinlerin bir ağda buluşturulmasında ve kültürlerarası yöneliminde yatmaktadır.
Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları	Yüksek Lisans	Bu Master Programı, var olan “Kültür ve İletişim” Lisans Programının yanı sıra “Kültürlerarası Yönetim” Master Programını anlamlı bir esasta tamamlayacak ve yeni bakış açılarını Türk Öğretim Sistemine kazandıracaktır. “Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları” Master Programı, Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi ile sıkı işbirliği içinde olacaktır. Dijital İletişim ve Medya Teknolojileri son on yıldır iletişim meslek alanını belirgin olarak değiştirmiştir. İnternet; enformasyon ve eğlence içeriklerinin üretim, dağıtım ve alımlanmasının temel platformu haline gelmiştir. Bu temelden hareket edilerek, Türk-Alman Üniversitesi, “Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları” Master Programı, dijital iletişim ve medyaya odaklı olacaktır. Öğretim ve araştırma süreçlerinde internet destekli mobil iletişim ön planda yer alacaktır. Öğrencilere dijital iletişimin üretimi, dağıtımı ve yararlanması konusunda analitik yetenek kazandırılacaktır. Özellikle online iletişim, sosyal medya, uluslararası ve kültürlerarası iletişim, stratejik iletişim ve halkla ilişkiler faaliyetlerine odaklanılacaktır. Ampirik araştırma, araştırma metotları, istatistik ve iletişim ve medya biliminin kuramsal perspektifleri öğrencilere aktarılacaktır. İlgili programın ikinci özelliği araştırmaya odaklı olmasıdır. Bu nedenle teori, metodoloji ve metot bilgisi ve beceri kazandırma ders planında kapsamlı bir yer alacaktır. Öğrencilere ekonomi, Pazar ve kamuoyu araştırmaları, reklam çalışmalarında başarılı olmaları için gerekli donanım kazandırılacaktır. Bu Programın üçüncü özelliği ise, uluslararası yönelimdir. Uluslararası araştırma konuları, değişim programları ile öğrencilere uluslararası alana hazırlanacaklardır.
planlanan 2021/2022		
Ilmenau Teknik Üniversitesi		
Alman Dili Eğitimi	Yüksek Lisans	Bielefeld Üniversitesi ve diğer konsorsiyum ortakları ile birlikte çift diploma imkânı veren bu bölümde Alman Dili Eğitimi (DaF) öğretmenleri ve kültür elçilerinin (özellikle TAÜ Yabancı Diller Yüksekokulu için) yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bölümün ağırlık noktasını hem ampirik hem de yöntemsel-didaktik yönelim teşkil etmektedir. Bu yüksek lisans bölümünün gayesi yabancılara yönelik Almanca eğitimi için dil öğretimi hizmetlerinin küresel pazarında mükemmel mesleki nitelikleri ile öne çıkan ve kültürlerarası iletişim ve davranış yetenekleri ile ilgili uluslararası bağlamdaki taleplere karşılık verebilecek kaliteli uzmanlar yetiştirmektir.
planlanan 2019/2020		
Bielefeld Üniversitesi		

		Bu program, özellikle TAÜ Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından ihtiyaç duyulan kaliteli dil öğretmenlerini ve kültür elçilerini de yetiştirebilecek, uluslararası arenada ve yabancılara yönelik Almanca öğretmeni ile kültür elçisi eğitimine hizmet edecektir. Bölüm hem Türkiye çapında hem de uluslararası alanda bilimsel olarak yabancılara yönelik Almanca öğretimi ile işgal eden, araştırma ve eğitimde mükemmel seviyeye ulaşmış, çok yüksek nitelikli bir yer olmayı hedeflemektedir. Bölüm idari olarak Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi ile Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde bulunmakla birlikte ağırlıklı olarak Yabancı Diller Yüksekokulu'nun öğretim personeli tarafından yürütülecektir.
Kültürlerarası Yönetim	Yüksek Lisans	Kültür bilimleri ile ekonomi bilimlerini birleştiren yüksek lisans bölümü "Kültürlerarası İletişim" disiplinlerarası karakterdedir ve öğrencilerin hem mesleki hem meslek dışı yeteneklerini üst seviyede geliştirmeyi ve onları hem araştırma merkezli hem de mesleğe yönelik yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bölümün ağırlık noktaları hem kültürlerarası iletişim, kültür, dil ve edebiyat, mekân merkezli kültür araştırması (kültür coğrafyası) ve tarih hem de işletme, -özellikle- pazarlama ve yönetim gibi ekonomi bilimleri alanlarıdır. TAÜ'de bulunan "Kültürlerarası Yönetim Yüksek Lisans Programı" niyetleri ve temelleri itibariyle Passau Üniversitesi'nde bulunan "Kulturwirtschaft/International Cultural and Business Studies" Bölümü'nün muadilidir. Bölüm orada lisans/yüksek lisans birleşik öğretim programı olarak 1989 yılında özellikle kendi uluslararası ve küresel strateji ve görevleri için kültürlerarası yeterliliğe sahip personel arayışında olan Alman şirketlerinin girişimiyle kurulmuştur. TAÜ mezunlarına bu duruma uygun olarak Türkiye'de, Almanya'da yahut uluslararası sahada endüstri ve ticaret kuruluşlarında (Bosch, Siemens ve Daimler gibi), bankalarda, sigorta şirketlerinde, bilim alanında, ekonomi özyönetimi, turizm, siyaset, medya, kültür kuruluşları, ulusal ve uluslararası organizasyonlarda çok çeşitli iş imkânları sunmaktadır. Muhtemel çalışma alanları arasında satış, müşteri danışmanlığı, satın alma, pazarlama, insan kaynakları, organizasyon, eğitim, araştırma, basın ve halka ilişkiler sayılabilir.
2013/2014'den beri		
Passau Üniversitesi		
Kültür Bilimleri	Doktora	Bu bölüm Kültür Bilimleri Yüksek Lisans Programı'nın devamı niteliğindedir ve burada edinilen bilgi ve becerilerin doktora öğrencilerine güncel araştırma konuları hakkında müstakil bilimsel bir yayın (genelde monografi) yapmalarına imkân verecek surette derinleştirilmesini hedeflemektedir. Doktora eğitimleri süresince öğrenciler, kültür bilimlerinin teorileri ve yöntemleri ile alakalı düşünülmüş bilgiler edinirler ve bu bilgileri bilimsel kıstaslara göre tek başlarına değerlendirip geliştirebilirler. Öğrenciler burada yeni sorunsalların işlenmesi için hangi teori ve yöntemin daha uygun olduğuna hüküm verecek beceriyi kazanırlar. Söz konusu bilimin en güncel araştırma sonuçlarını geliştirebilir, uluslararası düzlemde sunup yeterlilikle temsil edebilirler.
planlanan 2031/32		
Heidelberg Üniversitesi		

		Doktora öğrencileri kültür antropolojisi ve kültür psikolojisi gibi alanların belli teori ve yöntemlerine yoğunlaşarak bu alanların sorunsallarını alakalı kültürlerarası bağlamlarda değerlendirip alanlar üstü bir ayırıcı nitelik kazanabilirler. Öğrencilerin çalıştığı konudan bağımsız olarak iletişim bilimleri, psikoloji ve sosyoloji disiplinleri arasında bir bağ öngörülmektedir. Öğrenim boyunca doktora öğrencileri, kültürbilimsel araştırma süreçlerini bağımsız olarak geliştirme ve bu süreci planlayıp şekillendirme, sonuçları ile alakalı organlarda (dergi, kitap serisi) yayınlama becerisine sahip olur. Aynı şekilde doktora öğrencileri – özellikle Kültür ve İletişim Bilimleri Lisans Programı – derslerini hazırlayıp başarılı bir şekilde işlemeyi de öğrenirler.
Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları	Doktora	İlgili Anabilim Dalında iletişim bilimi, Sosyal Bilimler geleneği çerçevesinde ve kamusal iletişim analizine odaklıdır. Öğrenim ve Araştırma süreci; farklı iletişim aktörleri, medya içerikleri, medya kullanımı, alımlama, etki, medya örgütleri, medya sistemleri ve ekonomik, politik ve kültürel özelliklere yönelimlidir. İletişim ve Medya Araştırmaları Doktora Programı'nda öğrenciler, medya hizmetlerinin ve hizmet sunucuların üretimi, dağıtımı, algılanması, kullanımı, alımlanması, etkisi, yapısı ve gelişmesi hakkında derinlemesine bilgi edinirler. Öğrenciler iletişim süreçlerinde medyanın işlevinin önemini ampirik olarak araştırma, bunu pratik olarak geliştirme ve yönetmeyi öğrenirler. Öğrenim için önem taşıyan disiplinlerarası bağlantılar bu programda büyük önem taşımaktadır. Program öğrencilere aynı zamanda kültürel küreselleşme süreçlerinin medya ve iletişim bilimleri ve sosyolojik perspektiften araştırma imkânı da sunmaktadır. Doktora sürecinde doktora öğrencisi ve danışmanı somut olarak doktora tezinin amacını ve danışma sürecinin esaslarını ortaya koymaktadırlar. Program, uluslararası bilimsel düzeyde öğrenim sürecini öngörmekte ve mezunlara uluslararası standartta bağımsız araştırma başarımı kazandırmayı amaçlamaktadır.
planlanan 2023/2024		
Ilmenau Teknik Üniversitesi		

Organizasyon Şeması

Akademik Personel (Alman Dili Eğitimi Dâhil)

Sayı/Yıl	2019	2022*	2030**
Profesör	2	4	5
Doçent		3	4
Dr. Öğr. Üyesi	4	5	5
Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlisi	3	3	3
Arş. Gör.	4	10	10

* Tahmini.

** Tam kapasitede daimi amaçlanan durum (azami planlanan sayı)

Personel Geliştirme Stratejisi

Planlamaya göre akademik personel arayışı hem Türkiye’de hem de Türkiye dışında yürütülecektir. Bunun yanı sıra istihdam edilmiş olan araştırma görevlilerinin dil ve akademik seviyelerinin daha yukarıya taşınmasına (bilim fonu çerçevesinde yahut Almanya’da araştırma ikameti olanağı sağlayan DAAD eğitim programları ile) ayrı bir önem verilmektedir.

Yeni personel istihdamı için aşağıdaki adımlar planlanmaktadır:

- Türkiye’de bulunan ve eğitim dili Almanca olan okulların vakıfları üzerinden bu okulun akademik alanda çalışan mezunları için Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü’nü cazip hale getirmek.
- Öğrencilere (özellikle doktora) yapılacak açık bir çağrı ile kültür ve iletişim bilimleri alanında çalışan genç akademisyenler için TAÜ’nün cazip hale getirilerek Almanca konuşulan dünyada (Almanya, Avusturya, İsviçre) görev yapan Türk büyükelçilikleri ve konsolosluklar ile yakın iş birliği yapılması.
- Var olan ağ ve veri bankaları üzerinden Almanca bilen daha fazla sayıda Türk akademisyene ulaşmak için Alexander von Humboldt Vakfı ve DAAD gibi seçkin Alman vakıfları ile yürütülen iş birliğinin geliştirilmesi.

Eğitim-Öğretimde Mükemmellik

Hâlihazırda Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü, İletişim Bilimleri Ana Bilim Dalı bünyesinde iki profesör, dört doktor öğretim üyesi görev yapmaktadır. Bunun yanı sıra bölümün genelinde üç araştırma görevlisi bulunmaktadır. Lisans öğretim programının önemli bir kısmı DAAD yabancı uyruklu öğretim görevlileri tarafından üstlenilmektedir. 2017 Eylül ayı itibariyle sosyolog Dr. Valentin Rauer bu çerçevede göreve başlamıştır. Yabancı uyruklu öğretim görevlileri TAÜ’deki meslektaşları ile birlikte dersleri yürütmenin dışında aynı zamanda derslerin içeriğinin hazırlanması ve yüksek kaliteli ders içeriklerinin uzun vadede uygulanması için gerekli olan öğretim modelleri şablonunun şekillendirilmesi işlerini de yürütmektedirler. İlk yıllarda derslerin yürütülmesine misafir öğretim üyeleri de katkı sağlayacaktır. Bir takım öğretimi şeklinde tasarlanan bu dersler, net bir şekilde çerçevesi çizilmiş olarak bütün döneme yayılarak öğrencilerle sürekli bir irtibatın korunması için yabancı uyruklu bir öğretim görevlisinin gözetiminde yürütülecektir.

2022'ye kadar bölümde iki profesör, yüksek lisans programları için ise yabancı uyruklu bir öğretim görevlisinin istihdam edilmesi düşünülmektedir. Bu suretle öğretimin % 70'inin Türk tarafı, % 30'unun ise Alman tarafınca yürütülmesi öngörülmektedir.

Öğretim için gerekli şartların sağlanmasında ortaya çıkan maliyet TAÜ tarafından karşılanmaktadır. Bunun yanında Almanca ders kitaplarının temini için DAAD tarafından sağlanan mali destek bulunmaktadır. Staj ile alakalı olarak TAÜ'nün genel tutumu uluslararası ve çok uluslu şirketlerle sıkı bir ilişki kurmak ve öğrencilerine bu şekilde çok çeşitli imkânlar sağlamak yönündedir. Bölümün ders programının araştırma eksenli kısmında ise, öğretimin bilim adamları ve TAÜ'nün akademik personelini bir araya getirmesi biçiminde bir plan uygulanmaktadır. Bu çalışmalar Almanya'da bilim fonu ve Türkiye'de TÜBİTAK araştırmaları gibi teşvikler sayesinde yürütülmekte ve bu süreçte edinilen bilgiler ve bakış açıları öğretim boyunca öğrencilerin hizmetine sunulmaktadır. Öğretimin pratik temelli kısmı için ise fakülte, öğrencilerin pratik çalışmalarını ortaya koyabilecekleri iyi donanımlı laboratuvarlar ve uygulama atölyeleri ile radyo ve televizyon stüdyoları kurmak doğrultusunda çaba göstermektedir. Bilim alanında da karşılıklı bir alışveriş bulunmaktadır: bu bağlamda şirketlerle iş birliği içerisinde ders içeriklerinin geliştirilmesine yönelik birçok sempozyum ve workshoplar düzenlenmiştir.

İlk öğrencilerin 2021 yılında öğrenimlerini tamamlamaları beklenmektedir. Öğrenim dili için hedeflenen %70 Türkçe, %30 Almanca oranının, ilk öğrencilerimiz öğrenimlerinin son aşamasında iken yakalanması beklenmektedir. Bazı ders dönemlerinde bu oran hedeflenen orandan farklı olabilecektir.

“Alman Dili Eğitimi Yüksek Lisans Programı” araştırma ve eğitim faaliyetlerinde mümkün olan en üst düzeyde profesyonelliği ve verimliliği hedeflemektedir. Bilimsel ağırlık noktalarını linguistik, yabancı dil bilimsel yöntem ve didaktik ile ampirik araştırma teşkil etmektedir. Bölümün kendine has özelliği ise Yabancı Diller Yüksekokulu'nda mecburi öğretim stajı ile teori ve pratiğin iç içe geçmiş olmasıdır.

Ortak Diploma

Yüksek lisansta ortak programlar ve çift mezuniyetler öngörülmektedir. Ilmenau Teknik Üniversitesi ile “Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları Yüksek Lisans Programı” ile ilgili iş birliği için ilk görüşmeler gerçekleştirilmiştir. „Kültürlerarası Yönetim/Kültür Ekonomisi Yüksek Lisans Programı“, öğrencilere Passau Üniversitesi ve TAÜ'de iki yerel yüksek lisans diploması imkânı veren çift öğretim olarak tasarlanmıştır.“Kültür Bilimleri Yüksek Lisans Programı” için Alman partnerler henüz belirlenmemiştir. „Alman Dili Eğitimi Yüksek Lisans Programı“ için ise bu alandaki partner kuruluş Bielefeld Üniversitesi ile ortak diploma olanağı bulunmaktadır.

Bölümün Araştırma Alanında Mükemmelleşmesi

Düzenli olarak bilimsel konferans, panel, fikir üretme toplantısı ve diğer bilgi alışverişi forumlarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bölümün disiplinlerarası karakteri bilimsel alışverişte geniş bir yelpaze olanağı sunmaktadır.

TAÜ'nün geneline yayılmış, değişik fakültelerde yer alan "sürdürülebilirlik" araştırma noktasından hareketle Kültür Bilimleri Bölümü'nde de disiplinlerarası iş birliğine temel oluşturmak için "sürdürülebilirlik" ve "değer üretimi" kavramları özel bir önem taşımaktadır. Burada kültür bilimi bakış açısıyla semantik kavram alanları "sürdürülebilirlik" ve "değer üretimi" Türkçe ve Almanca olarak analiz edilip araştırılacak, hangi semantik içerimlere sahip oldukları, hangi ilkeler üzerine kurulu oldukları ve hangi davranış ilkelerinin buradan türediği incelenecektir. Bu temel üzerinde sosyoloji ile iş birliği içerisinde kültürlerarası sorunsallar ve araştırma nesnelere geliştirilip başka araştırmalar için ilham verilmesi hedeflenmektedir. Şu anda dışarıdan bilim adamlarına araştırma ikameti sağlayabilecek bir araştırma merkezi bulunmamakla birlikte uzun vadede bir iletişim araştırmaları enstitüsünün kurulması planlanmaktadır. Üniversitemiz DAAD araştırma teşvikleri, Erasmus bursları ve diğer uluslararası teşvik programları aracılığı ile Bayreuth Üniversitesi, Heidelberg Üniversitesi, Ilmenau Teknik Üniversitesi ile olan ilişkilerini geliştirmeyi kendisine hedef olarak seçmiştir. Bunun dışında uzun vadede öğrencilerin araştırma projelerine katılımı ve böylece araştırma ile ilişkilendirilmeleri de öngörülmektedir.

Alman Dili Eğitimi Yüksek Lisans Programı'nın araştırma ağırlık noktası, Alman Dili Eğitimi branşında linguistik, yöntem bilim, didaktik ve ampirik (ders) araştırmalarında bulunmaktadır. Bu konuda düzenli olarak bilimsel konferansların gerçekleştirilmesi ve çeşitli uzmanlık alanları ile alakalı derlemelerin yayımlanması düşünülmektedir. Bununla ilgili uluslararası projeler de hedeflenmektedir. Yabancı Diller Yüksekokulu'nun yabancı dil öğrenimi ile ilgili ampirik araştırma yeri olarak hizmet vermesi bölümün araştırma bağlantısını da kuvvetlendirmektedir.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Almanya İlişkisi

TAÜ'nün öğretim kurulu, çoğunlukla yabancı bir dilin yanı sıra Almanca bilen ve pek çok dilde ders verebilen ve ilmi yayın yapabilen bilim insanları ve yetişmekte olan genç bilim insanlarından oluşmaktadır. Ders dili başlangıçta %30 Almanca, %70 Türkçedir. Eğitimin devamında imkân olarak ilave eğitim bölümleri ve cazip değişim programları planlanmaktadır. Fakültemizin öğretim dalları, Türk ve Alman bilim kültürünü birleştirme önceliği farklılığına sahiptir. Öğrencilerin önemli metotlarla donatılmasına, inceleme ve araştırma süreçlerine katılmalarına büyük önem verilmektedir. Bu hedef doğrultusunda bölümün öğretim programları, yapısal olarak hem araştırmaya hem de aynı zamanda pratik unsurlara yönelik olarak oluşturulmuştur.

Bölümün tüm öğretim bölümlerinde içerik düzeyindeki Almanya bağlantısının yanı sıra mümkün olduğu kadar çok sayıda öğrenciye yurt dışında bir Alman üniversitesinde bir veya iki dönem eğitim yapmak için ikamet sağlanması amaçlanmaktadır. TAÜ'nün Yüksekokul Konsorsiyum'u Alman partner üniversiteleri ile Erasmus ağını genişletmeye çoktan başlamış bulunmaktadır ve gelecekte de devam edecektir. Şu Alman üniversiteleriyle hâlihazırda Erasmus partnerliği üzerine ilk görüşmeler yapılmaktadır veya gelecek hafta ve aylarda yapılacaktır: Bremen Üniversitesi, Bayreuth Üniversitesi, Heidelberg Üniversitesi, Ilmenau Teknik Üniversitesi. IKM Bölümü için Passau Üniversitesi ile ortak eğitimde hâlihazırda tüm öğrenciler için bir aylık ikamet mecburiyeti ve Almanya'da yüksek lisans kolokyumu bulunmaktadır. DaF Yüksek Lisans bölümü kendi özel uluslararası düzenlemesini Bielefeld Üniversitesi'ndeki yurt dışı sömestri aracılığıyla yapmaktadır. Yurt dışı sömestri, öğrencilere

Almanya'daki günlük yaşam ve öğrenci hayatı ile ilgili bakış açıları vermektedir ve bilhassa bilimsel alışverişe katkıda bulunmaktadır. Kültürlerarası alışveriş, Bielefeld Üniversitesi'ndeki DaF öğrencilerinin bir sömestr eğitim imkânı kazanarak İstanbul'daki TAÜ'de öğrenim yapmaları esnasında da gerçekleşmektedir. DaF Yüksek Lisans Programı'nın ders dili Almancadır. Türk ve Alman öğrencilere yöneliktir (diğer ülkelerden öğrencilere de yönelik olabilir).

Uzun vadede tüm öğretim programlarında her iki ülkede tanınan çift diploma imkânı planlanmaktadır. Uluslararası iş piyasası için uzmanlaşma, uluslararası enstitülerle birlikte yapılacak olan çalışmalarla staj ve ek eğitim olarak desteklenecektir.

Araştırmada da aynı şekilde dinamik bir bilimsel alışveriş amaçlanmaktadır ve TAÜ personeli için Almanya'da (yeni yetişenler düzeyinde, doktora sonrasında, ama aynı zamanda doçentler ve profesörler için) ve aynı şekilde Alman meslektaşların TAÜ'de uzun süreli ikamet etmeleri desteklenecektir.

Ayrıca farklı Alman enstitüleri (üniversiteler, Goethe Enstitüsü, medya kuruluşları -örneğin gazeteler-, televizyon kanalları, Deutsche Welle, vd.) ile iş birliği geliştirilmesi gerekmektedir.

Zamanlama Planı

- 2017: Bölümün Bayreuth Üniversitesi ile bir ortaklığı bulunmaktadır, ancak henüz çift mezuniyet ile ilgili üniversite anlaşması bulunmamaktadır. Şu anda „Kültür ve İletişim Bilimleri“ lisans bitirmede sadece eğitim programı düzeyinde Almanya bağlantısı mevcuttur.
- 2022: 2022'de ilk mezunlar iş piyasasında olacaklardır ve iletişim ve kültür bilimlerini ilgilendiren koşulları (Almanya ve Türkiye'de) yerine getirebileceklerdir.
- 2030: Medya ve ilmi enstitüler arasında Alman-Türk iş birliğinde iyi şekilde işleyen bir ağ kurulmaktadır.

Araştırma ve Öğretimde Uygulama ve Pratiğe Geçirme Edinimi

Uygulama ve pratik bağlantı, Türk, Alman ve uluslararası ilmi topluluklar/enstitüler üzerinden, örneğin TÜBİTAK, TÜBA, DGpuK vd. gibi, sağlanacak ve desteklenecektir. Şu anda bilhassa şirket projeleri yüksek lisans öğrencilerine IKM programı bünyesinde Bosch, Siemens, Daimler ve ICUnet gibi öncü firmalarla yüksek kalitede bir iş birliği sunmaktadır ve böylece gelecek için muazzam bir meslek perspektifi sağlanmaktadır.

Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'nde öğrenciler için medya kuruluşlarında (örneğin TRT, Anadolu Ajansı, ARD, Deutsche Welle vd.) ve Türkiye ve Almanya'daki sosyal kuruluşlarda pratiğe yönelik programlar hedeflenmektedir. Fakültede kurulmak istenilen radyo ve televizyon aracılığıyla, öğrencilere teoriyi pratiğe geçirme imkânı verilecektir.

DaF Yüksek Lisans Programı'nın uygulama ve pratik bağlantısına göre öğrenciler Yabancı Diller Yüksekokulu'nda bir staj yapmak zorundadırlar. Bölüm ayrıca proje seminerleri çerçevesinde araştırmada uygulama ve pratik bağlantı sunmaktadır.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Yeterlik

Türk-Alman Üniversitesi her iki ülke ve toplum arasında kültürlerarası diyalogun teşviki için bir proje olarak kurulmuştur. Giderek globalleşen dünyada kültürün önemi toplumun tüm alanlarında artmaktadır. Derin bir kültürlerarası bilgi, iktisat firmalarının başarılı bir uluslararası ve Alman-Türk iş birliği için, resmi makamlar ve organizasyonlar için, politika ve medyada kaçınılmazdır. Aynı zamanda bölüm üstü disiplinlerarası bir bilim ve araştırma, esas itibarıyla önem kazanmaktadır.

Kültürlerarası bilim ve kültürlerarası yeterlilik, yönetici kişiler ve çalışanlar için ekonominin, politikanın ve medyanın pek çok alanında uluslararası başarıya ulaşmada anahtar konumdur. Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü temel olarak disiplinlerarası ve kültürlerarası donatılmıştır. Tüm akademik personel farklı, modern yaşamın anlaşılması için medya bilimleri, iletişim bilimleri, dil, kültür sosyolojisi gibi merkezi disiplinlerden gelen Alman ve Türk uzmanlardan oluşmaktadır. Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'nün diğer iki bölüm; Sosyoloji ve Psikoloji Bölümleri ile sıkı birlikteliği aracılığıyla araştırma ve öğretimde disiplinlerarası düzenleme ayrıca teşvik edilecektir.

İçerik olarak kültür, toplum, iletişim ve iletişim teknolojileri konuları, Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nin öğretim ve araştırmasının merkezinde bulunmaktadır. Öğrenciler yüksek düzeyde hem kültür hem de iletişim bilimi yeterliliğine erişme durumundadırlar. Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'nün iki büyük alanının kombinasyonu sayesinde, her iki kültür alanının kesişme noktasında esaslı bir mesleki kapasiteye ulaşacaklardır. Bölümün tüm eğitim dallarındaki uluslararası ve kültürlerarası düzenleme, öğrencilere Almanya ve Türkiye'de geniş bir meslek imkânı açmaktadır. TAÜ'nün değişim programları öğrencilere ayrıca uluslararası bir profil oluşturmada cazip fırsatlar sunmaktadır.

Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi öğrenim sürecini, kültür- ve sosyal bilimsel tecrübe ile Alman üniversitelerinin bilimsel kazanımları üzerine oluşturmaktadır. Bu arka planlar Türkiye'deki yüksekokulların ihtiyaçlarına göre düzenlenmiştir ve Türk tarafının farklılıkları ve spesifik bölüm bilgisi ile kombine edilmiştir. Bu oryantasyon TAÜ'nün ayırt edici karakteristik bir özelliğidir ve öğrenime ilgi duyanlar için TAÜ'nün cazip olmasında pek çok nedenden biridir.

b) PSİKOLOJİ BÖLÜMÜ

Sorumlu Kişiler	Prof. Dr. Aysel Uzuntaş Prof. Dr. Arthur M. Jacobs

Psikoloji Bölümü, Türk ve Alman öğrenciler için, başarılı bir psikoloji öğretiminde Türk ve Alman taleplerini yerine getiren bir öğretim programı geliştirmeyi hedeflemektedir. Böylece lisans eğitimi Almanya ve Türkiye’de, örneğin TAÜ’de, uzmanlaşma eğitimi için bir imkân sunmaktadır. Fakültenin düzenlemesi bağlamında bölümün ağırlık noktası kültürebilimsel sorular üzerinde bulunmaktadır. Buna göre özellikle, örneğin duygusal gelişimde kültürün ve dilin rolünün analizi ile bunların olası bozuklukları gibi, dil ve kültürel psikolojik yeterlilikler öğretilecektir. Ayrıcalıklı diğer bir nokta, psikolojinin geleneksel doğa bilimlerinde etkili olan metotları ve daha çok kültür bilimlerinin hermenötik (yorumsama) yöntemleri içinde birleştirilmiş, anlamlı bir şekilde karşılıklı (çapraz) verimle birleştirilmiş bir öğretim sunulmasıdır.

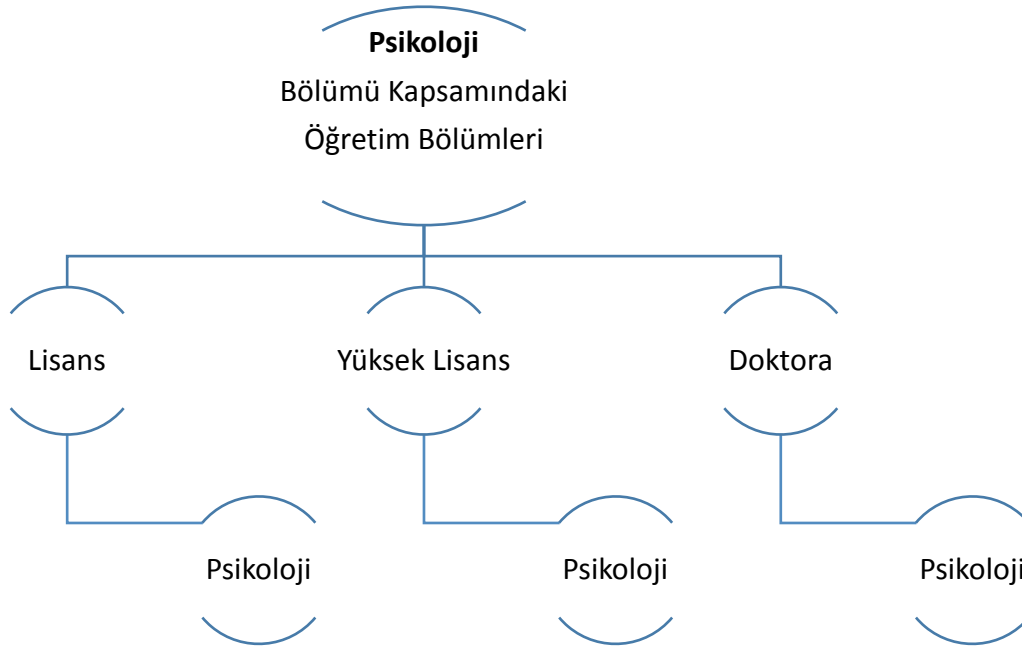
2021 yılında öğrencilerin Psikoloji Bölümü’nde sadece lisans eğitimi verilecektir. 2030’da lisans, yüksek lisans ve doktora programlarının hepsi öğretimde mevcut bulunacaktır.

Bölümler

Psikoloji	Lisans	Öğrenciler sekiz dönemlik lisans eğitimini bitirdikten sonra psikolojinin klasik temel bölümleri (örneğin genel, biyolojik, kişilik, gelişme) ve ampirik-deneyisel ve istatistik metotlarda köklü bir teorik ve ampirik bilgiye sahip olmaktadır. İlaveten uygulamalı ve uzmanlaşmaya yönelik özel dallarda (örneğin klinik psikoloji, nöro- veya kültür psikolojisi) temel bilgi kazanmaktadır. Aktüel mesleki bilgi düzeyi ile bilimsel çalışma yapacak ve davranışsal ve nörobilişsel metotları yerinde kullanabilecek kapasitededirler. Bunlara öncelikle kompleks bölüm bilgilerine yönelen ve artan bir şekilde bağımsız olarak benimseme ve bu bilgileri geliştirme, bu bilgileri düzenleme ve bölümle ilgili dinleyici önünde sunma da dahildir. Mezun olan kişiler bireysel ağırlık noktalarını belirleyecek ve bunların üzerinde çalışacak seviyededir. Kazanılan bilgiler mesleki faaliyetler ve akademik olarak ilerleme için temeldir.
planlanan 2020/2021 FU Berlin		
Psikoloji	Yüksek Lisans	Öğrenciler duygusal, bilişsel ve sosyal (nöro-) psikolojide derinleştirilmiş teorik ve pratik bilgilere ulaşırlar. Bu bilgiler temelinde yetkin bilimsel sorular geliştirme ve bunları gerektiğinde ampirik araştırmalarda kullanma kapasitesinde bulunmaktadır. Öğrenciler en yeni metotlarla bilgi sahibi olarak, bunları diğer sorularla birleştirebilir, biçimlendirebilir ve hem yazılı hem de sözlü biçimde akademik anlama uygun şekilde sunabilir, gerektiğinde diğer bilimsel bölümlerle birleştirebilirler. Böylece yüksek lisans mezunları araştırma müesseselerinde, üniversitelerde ve çok yönlü mesleklerde görev alabilirler. Tematik ağırlıklı nokta tespiti, tercihen klinik veya endüstri ve örgüt psikolojisi, duygusal/bilişsel nöropsikoloji veya (nöro-) bilişsel poetik (kültür bilimleri ile birlikte) dallarında olabilir. Bunlar öğrencileri bilhassa geleceğe yönelik inovatif görev alanları için uzmanlaştırmaktadır.
planlanan 2025/2026 FU Berlin		

Psikoloji	Doktora	Öğrenciler doktora eğitimi sırasında (veya bireysel doktora çerçevesinde) psikolojinin model ve metotlarının bilgilerini kazanır, bu bilgileri bilimsel kriterlere göre bağımsız olarak değerlendirebilir ve daha da geliştirebilirler. Doktora öğrencileri bölüm alanlarını disiplinlerarası bağlantılar içine yerleştirme ve bölüm üzerinde temel yeterlilik kazanma kapasitesine sahiptirler. Doğa- ve kültürbilimsel araştırma süreçlerini bağımsız olarak geliştirebilir, bu süreçleri planlayabilir, şekillendirebilir ve sonuçlarını yayına hazır bir forma getirebilirler. Bölümün güncel durumunu belirgin şekilde daha da geliştiren bu sonuçları uluslararası düzeyde sunabilir ve içerik olarak yeterli şekilde temsil edebilirler. Buna ek olarak tecrübeye dayalı dersler tasarlayabilir ve başarılı bir şekilde uygulayabilirler.
planlanan 2028/2029		
FU Berlin		

Organizasyon Şeması

Akademik Personel

Sayı / Yıl	2019	2022*	2030**
Profesör	0	1	3
Doçent		1	3
Dr. Öğr. Üyesi	3	2	6
Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlisi		1	3
Arş. Gör.	2	4	7

* Tahmini

** Tam kapasitede daimi amaçlanan durum (azami planlanan sayı)

Personel Geliştirme Stratejisi

Çok yenilikçi şekilde düzenlenmiş olan bölümdeki öğretimin uygulanması, yüksek kalitede öğretim elemanlarını gerektirmektedir. Uygun olan yüksek kalitede adayları aramanın

geliştirilmesi için, Türk ve Alman meslektaşların ve Psikoloji Bölümü'nün partner ağı genişletilmelidir.

Plana göre Psikoloji Bölümü 2020'de ilk öğrencilerini alacaktır. Buna uygun olarak öğretim müessesesinin başlangıcında atanmış 1 profesör, 1 doçent, 2 doktor öğretim üyesi, 1 yabancı uyruklu öğretim görevlisi ve 4 araştırma görevlisi öngörülmektedir. Bu kişiler bilgi olarak genel ve biyo-psikoloji, istatistik ve metot eğitimi dallarındaki öğretimi ve ampirik-deneysel stajı kapsayabilmelidir. Buna bağlı olarak lisans eğitiminin başlamasına kadar yabancı uyruklu bir öğretim görevlisi ayarlanacaktır.

Psikoloji Bölümü'nde istihdam stratejisi esas itibarıyla aşağıda sayılan adımlara uymaktadır:

Psikoloji Bölümü için bilimsel personele yönelik araştırma, plana göre hem Türkiye içinde hem de dışında sürecektir. Bunun yanında dilsel ve akademik ek yeterlilik odak noktası da, zaten işe alınmış olan öğretim görevlilerine, Bilim Fonu çerçevesindeki teşviklerle veya DAAD'nin ek yeterlilik programları aracılığıyla, Almanya'da araştırma yapma için ikamet imkânı sağlamaktır.

Yeni personel alımı için şu adımlar planlanmaktadır:

- Türkiye'de Almanca konuşulan okulların okul dernekleri üzerinden, akademisyen olarak bilimle uğraşan mezunlarla, bu mezunları Psikoloji Bölümü'ne yakınlaştırmak için temas kurulması gerekmektedir.
- Almanca dili konuşulan yerlerdeki (Almanya, Avusturya ve İsviçre) Türk büyükelçilikleri ve konsoloslukları ile sosyoloji alanında yoğunlaşan öğrencilere (özellikle doktora öğrencilerine) açık bir çağrı (davet) ile genç akademisyenlerin TAÜ için ilgisini uyandırmak üzere, sıkı bir iş birliği hedeflenmektedir.
- Alexander von Humboldt Vakfı ve DAAD gibi tanınmış Alman vakıfları ile iş birliği, burada bulunan network ve veri tabanı sayesinde Almanca bilen çok sayıda Türk akademisyenlere ulaşmak için devam etmelidir.

Eğitim-Öğretimde Mükemmellik

Psikoloji Almanya'da ve Türkiye'de de oldukça tercih edilen bir bölümdür, ancak ders programına göre ülkeler farklılık göstermektedir. Öğretim planı hem Alman Psikoloji Kurumu yönergelerine uygun olmalıdır (örneğin metot eğitimi ve istatistik, psikolojik tanı için DIN-normuna uyma, ampirik-deneysel stajda temel laboratuvar eğitimi) ve aynı zamanda YÖK yönetmeliklerine de uymak zorundadır. Psikoloji Bölümü, öğrencilerin pratik alanda (ampirik-deneysel ve istatistik metotlar) olduğu gibi teoride de kendilerine Almanya ve Türkiye'de mesleki ve bilimsel alanları kapsayan, iyi fırsatlar sunan köklü bir eğitim almalarına büyük önem vermektedir. Ampirik-deneysel bölüm, yüksek kalitede laboratuvar odalarını gerekli kılmaktadır. Öğretim için ön planda uygulama bağı ve uluslararası düzeyde yeterlilik olmalıdır. Şu anda Psikoloji Bölümü için sadece Alman-Türk meslektaş grubuyla gelecekteki buluşmada tamamlanacak geçici bir öğretim planı bulunmaktadır.

TAÜ, öğrencilere birçok klasik ve modern bilimsel metni asıl dilinde (Almanca) okuma imkânı sunmaktadır. Kütüphane günden güne kitap kapasitesini genişletmektedir ve ileride Türkiye'de Alman dilinde en büyük koleksiyona sahip olacaktır.

Ortak Diploma

Yüksek lisansta Hür Berlin Üniversitesi (FU Berlin-Freie Universität Berlin) ile ortak program ve gereği durumunda çift mezuniyet öngörülmektedir.

Bölümün Araştırma Alanında Mükemmelleşmesi

Kültürlerarası iletişimin temelleri, Psikoloji Bölümü'nde sadece görünürdeki, çok hızlı gelişen ve aksine (kısmen uzun süreli) eylem önceliğine götüren, irrasyonel kararlar ve değer yargıları aracılığıyla araştırılmalıdır. Böylece, araştırmadaki merkez, eylem imkânları prensibi olarak karar ve hüküm vermenin sosyal ve bilişsel psikoloji teorilerine yönelmektedir. Dar anlamdaki bilişsel (ve rasyonel) süreçlerin yanında, düşünce tarzlarını, yorumları ve eylemleri hem kişisel hem de toplumsal düzeyde etkileyen, duygu ve duygu düzenlemesi formları belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu süreçlerin altında hangi yorumlama örneklerinin bulunduğu ve hangi tutarlılık ve dayanıklılık kriterleri olduğu araştırılmalıdır. Psikoloji Bölümü'nün araştırma düzenlemesi, fakültedeki araştırmaların disiplinlerarası bileşimini sağlamak için, kültürbilimsel ve sosyolojik sorularla sıkı bir bağlantı içinde geliştirilmelidir.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Almanya İlişkisi

Yurt dışı ikametleri, FU Berlin partnerliği ve diğer partner üniversiteleri çerçevesinde planlanacaktır. Bölümün öğretim programları, Alman Psikoloji Kurumu (Deutsche Gesellschaft für Psychologie) yönergelerine göre düzenlenecektir ve psikolojik tanı için DIN normu dikkate alınacaktır. Böylece mesleğe başlama veya Almanya'daki bir gelişim programı için yeterlilik kazanılacaktır.

Araştırma ve Öğretimde Uygulama ve Pratiğe Geçirme Edinimi

Uygulama ve pratik bağlantı, Psikoloji Bölümü'nde ön planda yer almaktadır. Öğretim bir yandan direk olarak özel meslek alanlarına yönelik düzenlenmiştir ve böylece psikologların tipik çalışma alanlarında somut kullanım ilişkisi izlenilebilir (klinik-sağlıkbilimsel, iş ve organizasyon psikolojisi ve nöropsikoloji ile ilgili). Diğer yandan araştırma ve öğretim yoğun bir şekilde pratiğe yöneliktir. En yeni düzeydeki araştırmaların yer aldığı davranışsal ve nörobilişsel metotları kapsayan köklü eğitimin yanı sıra, üstün kalitede donatılmış laboratuvar odalarının inşası, kapsamlı ampirik-deneysel araştırma imkânı sunmaktadır.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Yeterlilik

Bölümdeki eğitim mesleki hareketliliği teşvik etmeli ve buna ek olarak önemli esas meseleleri, problemleri ve psikolojinin çalışma tarzlarını uluslararası bağlantılar çerçevesinde analiz etme, uygulama ve bölümü aşan çözümlere götürebilecek yetkiyi kazandırmalıdır. Böylelikle mezunlar vd. sosyal ve sağlık sisteminde, endüstri ve ekonomide, (kültürlerarası) eğitim alanı ve akademik ve özel araştırma müesseselerindeki görevler için (örneğin eczacılık ve beyin araştırmaları) uzmanlaşmaktadırlar.

Bölümün yenilikçi potansiyeli, öğretimin tüm aşamalarında bulunan ve hem doğa- hem de kültür bilimleri geleneğine dayanan psikoloji ile Kültür ve Sosyal Bilimleri Fakültesi'nin diğer disiplinleri arasında geleceğe yönelik köprüler kurması gereken, tutarlı bir kültürlerarası ve disiplinlerarası düzenlemede yatmaktadır.

c) SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ

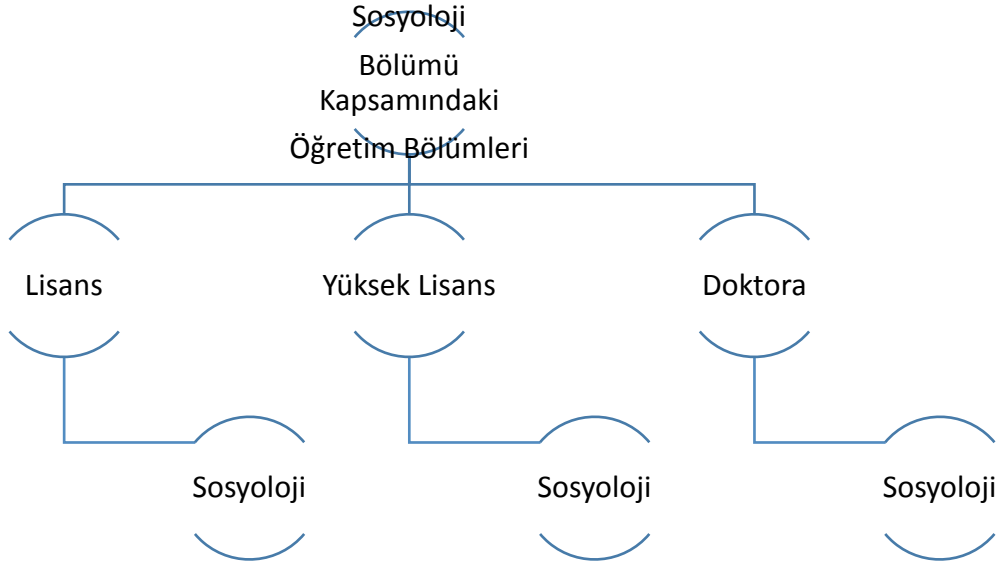
Sorumlu Kişiler	Prof. Dr. Aysel Uzuntaş Prof. Dr. Vera Nünning

Sosyoloji Bölümü birçok Alman üniversitesinde olduğu gibi (örneğin Heidelberg ve Köln) ekonomi bilimleri yakınında konumlandırmaktan ziyade, kategorik olarak kültür bilimsel bir yönelim takip etmelidir. Bölüm özellikle, araştırma ve öğretimde pek çok kesişme noktaları olacağı için Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü ile sıkı bir bağ içinde olmalıdır. Bölümün yapılandırılması için halen Alman tarafında bir partner aranmaktadır. Alman partner üniversite, bölümün düzenleme ve tasarımında, TAÜ'deki Sosyoloji Bölümü'nün amaçlanan profiline ve Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi'ne uymak zorundadır.

Bölümler

Sosyoloji	Lisans	Öğrenciler sekiz dönemlik lisans eğitimini bitirdikten sonra mikro sosyoloji, makro sosyoloji ve ampirik sosyal araştırma prensiplerinde köklü bir teorik ve ampirik bilgiye sahip olur. Aktüel mesleki bilgi düzeyinden faydalanarak bilimsel olarak çalışma ve kantitatif ve kalitatif metotları yerinde kullanabilecek kapasitededirler. Bunlara, öncelikle kompleks bölüm bilgilerinin yönlendirilmiş ve artan bir şekilde bağımsız olarak edinilmesi ve bu bilgileri geliştirme, bilgileri düzenleme ve bölümlerle ilgili dinleyici önünde sunma da dahildir.
planlanan 2022/2023		
Heidelberg Üniversitesi		
Sosyoloji	Yüksek Lisans	Öğrenciler makro sosyoloji ve mikro sosyolojinin teorik ve model formundaki düzenlemelerinde derin bir bilgiye ulaşır. Bu bilgiler temelinde yetkin bilimsel sorular geliştirme ve bunları gerektiğinde ampirik araştırmalarda uygulayacak kapasitede bulunurlar. Gelişmiş metotlarla bilgi sahibi olabirler, bunları diğer sorularla ilişkilendirebilir, biçimlendirebilir ve hem yazılı hem de sözlü biçimde akademik olarak uygun şekilde sunabilirler, ayrıca gerektiğinde diğer bilimsel bölümlerle birleştirebilirler. Böylece yüksek lisans mezunları araştırma müesseselerinde, üniversitelerde ve iddialı çeşitli mesleklerde görev alabilirler.
planlanan 2027/2028		
Heidelberg Üniversitesi		
Sosyoloji	Doktora	Öğrenciler doktora eğitimi sırasında (veya bireysel doktora çerçevesinde) sosyal bilimler teorilerinin, modellerinin ve metotlarının bilgilerini kazanırlar, bu bilgileri bilimsel kriterlere göre bağımsız olarak değerlendirebilir ve daha da geliştirebilirler. Doktora öğrencileri bölüm alanlarını disiplinlerarası bağlamlar içine yerleştirme ve kendi alanlarının ötesinde temel yeterlilik kazanma kapasitesine sahiptirler. Sosyal bilimler araştırma süreçlerini bağımsız olarak geliştirebilir, bu süreçleri planlayabilir, şekillendirebilir ve sonuçlarını yayına hazır bir forma getirebilirler. Bölümün aktüel durumunu belirgin bir şekilde daha da geliştiren bu sonuçları uluslararası düzeyde sunabilir ve içerik olarak yeterli şekilde temsil edebilirler. Buna ek olarak sosyal bilimler alanındaki tecrübeye dayanan dersleri tasarlayabilir ve başarılı bir şekilde uygulayabilirler.
planlanan 2030/2031		
Heidelberg Üniversitesi		

Organizasyon Şeması

Akademik Personel

Sayı / Yıl	2019	2022*	2030**
Profesör			3
Doçent		1	2
Dr. Öğr. Üyesi		2	7
Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlisi		1	3
Arş. Gör.	3	3	6

* Tahmini

** Tam kapasitede daimi amaçlanan durum (azami planlanan sayı)

Personel Yetiştirme Stratejisi

Bölümün alanı ile ilgili düzenleme doğrultusunda, ağırlıklı olarak sosyolojinin kalitatif metotları ile ilgilenen adaylar aranmaktadır. Ayrıca bölümdeki öğretim elemanlarının içeriğe odaklı, fakültede takip edilen kültür, şehir sosyolojisi, iletişim, bilgi gibi üst konulara vakıf olması planlanmaktadır.

Sosyoloji Bölümü için akademik personel arayışı plana göre hem Türkiye içinde hem de dışında devam edecektir. Bunun yanında dilsel ve akademik ek yeterlilik odak noktası da, göreve alınmış öğretim görevlilerine, Bilim Fonu çerçevesindeki teşviklerle veya DAAD'nin ek yeterlilik programları aracılığıyla, Almanya'da araştırma yapma için ikamet imkânı sağlamaktır.

Yeni personel alımı için şu adımlar planlanmaktadır:

Türkiye’de Almanca konuşulan okulların okul dernekleri üzerinden, akademisyen olarak ilimle uğraşan mezunlarla, bu mezunları Sosyoloji Bölümü’ne yakınlaştırmak için temas kurulması gerekmektedir.

- Almanca dili konuşulan yerlerdeki (Almanya, Avusturya ve İsviçre) Türk büyükelçilikleri ve konsoloslukları ile sosyoloji alanında yoğunlaşan öğrencilere (özellikle doktora öğrencilerine) açık bir çağrı (davet) ile genç akademisyenlerin TAÜ’ye ilgisini uyandırmak için, sıkı bir iş birliği hedeflenmektedir.
- Alexander von Humboldt Vakfı ve DAAD gibi tanınmış Alman vakıfları ile iş birliği, burada bulunan network ve veri tabanı sayesinde Almanca bilen çok sayıda Türk akademisyene ulaşmak için devam etmelidir.

Eğitim-Öğretimde Mükemmellik

Sosyoloji Bölümü henüz plan aşamasındadır, Alman partner üniversitesi hala aranmaktadır. Öncelikle Almanya’dan ve Türkiye’den üstün nitelikli bölüm uzmanlarından bir grup oluşturularak, bu grubun inovatif ve cazip bir ders programı hazırlaması gerekmektedir. Bu programın temellerine göre öğretim elemanları tarafından sosyolojinin hangi ana bölümlerine ağırlık verilmesi gerektiği belirlenir.

Fakültenin diğer bölümleri gibi Sosyoloji Bölümü de teorik ve pratik eğitim arasında iyi bir bağlantı kurmayı amaçlamaktadır. Burada öğrencilere geniş tabanda çok yönlü meslek alanları ve bilimsel yeterlilik sağlanmaktadır.

Ortak Diploma

Sosyoloji bölümünde Alman partner üniversiteleri ile çift diploma programı amaçlanmaktadır.

Bölümün Araştırma Alanında Mükemmelleşmesi

Sosyoloji Bölümü’nde merkezi araştırma alanı olarak, dijital iletişimin sosyal ilişkiler ve insanların sosyal davranışları üzerindeki etkilerini araştıran bir proje planlanmaktadır. Proje bir yandan etkileşim düzeyinde mikro sosyal meselelere (insanlararası iletişimde dijitalleşmenin sonuçları gibi) yönelmekte, ama ek olarak global perspektifte kültürel değişikliklerin farklı boyutlarını da incelemektedir. Bu araştırma projesi çerçevesinde Leibnitz-Enstitüsü Hessen Barış ve İhtilaf Vakfı (HSFK) ile iş birliği planlanmaktadır.

İkinci araştırma ağırlık noktası makro düzeydedir ve global dünyadaki kültürel değişim süreçlerini ele almaktadır. İncelenen alanlar özellikle göç, sınır çekmeler, globalleşme ve bölgeselleşme konu kompleksidir. Her iki araştırma alanı Sosyoloji Bölümü’nde yer almaktadır, ancak temelde disiplinlerarası bir sistem oluşturulmuştur ve (bu nedenle) kültür bilimleri, iletişim bilimleri ve psikolojideki meslektaşlarla etkileşim içinde geliştirilmesi gerekmektedir.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Almanya İlişkisi

Hem araştırmada hem de öğretimde Alman partner üniversitelerle sıkı bir iş birliği ve dinamik bir bilimsel alışveriş hedeflenmektedir. Her iki ülkeyi ilgilendiren, Türkiye'nin ve Almanya'nın bilimsel geleneğini birleştiren ortak soruların oluşturulması gerekmektedir. Göç, Almanya'ya yıllardır, Türkiye'yi ise son zamanlarda büyük ölçüde etkileyen önemli bir konu alanıdır. Bu konuyla ilgili olarak sosyoloji alanında tecrübe- ve bilim alışverişi gerçekleşebilir. Alman ve Türk toplumlarının kaynaşmalarına bakılarak bu bölümün önemi ve hususi rolü görülebilir.

Bölümün öğrencileri elbette bölümün Alman geleneği ile bilgilendirilecek ve Almanca dil kapasiteleri ile sosyolojinin birçok klasik ve modern eserlerini (Karl Marx, Max Weber'den Martina Löw'e kadar) orijinal dilden okuma imkânı bulacaklardır. Uluslararasılık ve disiplinlerarasılık (tabiri yerindeyse) bölümün ilk şartı olduğu için, öğrenciler dünya çapında ve bölümü de aşan tartışmalar için iyi bir giriş kazanacaklardır.

Araştırma ve Öğretimde Uygulama ve Pratiğe Geçirme Edinimi

Bölüm olarak sosyoloji, bu alanda öğrenciler için iş piyasasına girişi de iyileştiren, mesleğe ve uygulamaya dayalı metotlara artan biçimde yönelmektedir. Bu kişiler birçok ilmi ve idari enstitüler tarafından doğrudan aranmaktadırlar. Bu durum, bölüme psikoloji ve istatistik bilimlerinde olduğu gibi pratiğe yönelik bir çalışma durumu da sağlamaktadır. Yani Sosyoloji Bölümü öğrencileri, sadece çok kültürlü ve uluslararası bir ortamda teorik eğitim alma ve tartışma ayrıcalığından faydalanmamaktadır. Aynı zamanda burada nitel ve nicel metotların yerinde kullanımına ve bölüm bilgisi ile uygulamaya yönelik ilişkiye büyük önem verilmektedir.

Araştırma ve Eğitim-Öğretimde Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Yeterlik

Sosyoloji Bölümü her iki ülkenin bilimsel kazanımlarını birleştirmeyi amaçlamaktadır. Fakültenin profili doğrultusunda burada da kültürlerarası meseleler araştırma ve öğretimde ön planda bulunmaktadır. Mikro ve makro sosyolojinin sosyal bilimsel temel kavramları ve ampirik sosyal araştırmaların esasları alanında, Kültür ve İletişim Bilimleri Bölümü'ne birçok bağlantı olanakları sunulmaktadır.